

Jurisprudentiebulletin

2010, aflevering 4
Nummers: 41 – 57

Vordering benadeelde partij:

JBS 2010, nr. 41

Rb. Maastricht 6 april 2010

Overval op juwelier. Volledige toewijzing gevorderde materiële schade. PTSS: €2500 immateriële schadevergoeding. Afwijzing van ongespecificeerd verzoek tot termijnbetaling door raadvrouw.

JBS 2010, nr. 42

Rb. Middelburg 8 april 2010

Poging doodslag én poging moord op echtgenote. Uitgebreide motivering van (gedeeltelijke) toewijzing van de volgende kostenposten: eigen risico ziektekosten; kosten kennel voor hond; kosten voor niet vergoede fysiotherapie die nog moet worden ondergaan; kosten voor medische verklaring.

Immateriële schadevergoeding voor o.a. vier dagen ziekenhuis, brilhematoom en een schedelfractuur: €5.000; nog geen eindtoestand.

JBS 2010, nr. 43

Rb. Rotterdam 16 april 2010

Tijdverlet en reiskosten van nabestaande als gevolg van de dood van het slachtoffer komen niet voor vergoeding in aanmerking.

De rechtbank wijst alleen kosten die boven redelijke twijfel zijn verheven als kosten van lijkbezorging kunnen worden toegewezen.

JBS 2010, nr. 44

Hoge Raad 20 april 2010

Het hof heeft verzuimd te beslissen op de vordering van wettelijke rente door de benadeelde partij. De Hoge Raad wijst de wettelijke rente alsnog toe.

JBS 2010, nr. 45

Rb. Alkmaar 21 april 2010

Vordering benadeelde partijen niet ontvankelijk, omdat verdachte failliet is verklaard. Wel schadevergoedingsmaatregel.

JBS 2010, nr. 46

Rb. Amsterdam 22 april 2010

Grote fraudezaak: Palm Invest en PR Invest. Verzoek van benadeelde partijen die reeds een civiele toewijzing tot schadevergoeding hebben om schadevergoedingsmaatregel. Verzoek niet ingewilligd omdat zij de hulp hebben van de curator en voor het verhaal van hun schade en omdat het aan de gelijke behandeling van de andere benadeelden afbreuk zou doen.

JBS 2010, nr. 47

Rb. Assen 23 april 2010

Vordering benadeelde partij tot schadevergoeding voor inbeslaggenomen broek en boxershirt, dan wel teruggave.

JBS 2010, nr. 48

Rb. Utrecht 26 april 2010

Dat de benadeelde partij ook via de verzekering van verdachte de schade vergoed probeert te krijgen staat niet in de weg aan toewijzing schadevergoeding. 15% voor buitengerechtigde kosten toegewezen.

JBS 2010, nr. 49

Rb. Utrecht 28 april 2010

Geen vergoeding shockschade omdat de jurisprudentie inzake de (mate van) toewijsbaarheid van een dergelijke vordering bij de burgerlijke rechter thans sterk in beweging is en bepaald niet eenduidig.

(Vervolg op blz. 2)

Overige onderwerpen:

JBS 2010, nr. 50
Rechtbank Almelo (civiel, voorzieningenrechter) 2 april 2010

Afwijzing van vordering tot straat- en contactverbod, omdat niet vast is komen te staan dat de lezing van eiseres de juiste is.

JBS 2010, nr. 51
Rb. Zutphen 14 april 2010

Seksueel misbruik. Advies van reclasering om contactverbod als bijzondere voorwaarde op te leggen door rechter overgenomen. Tevens hogere voorwaardelijke straf.

JBS 2010, nr. 52
Rb. 's-Gravenhage 14 april 2010

Geen contactverbod omdat voorwaardelijke straf toereikend is en de vordering door de officier slechts is gebaseerd op het verzoek van de aangever.

JBS 2010, nr. 53
Raad voor de Journalistiek 19 april 2010

Het noemen van de voornamen van slachtoffers van een zedenmisdrijf in combinatie met het noemen van het koor waarin zij zingen is onevenredige aantasting van de privacy. Ook het ongeanonimiseerde plaatsten op "Uitzending gemist" was journalistiek onzorgvuldig handelen.

JBS 2010, nr. 54
Hof Amsterdam 23 april 2010

Beklag ex art. 12 Sv. Afwijzing. Geen gereede kans op een veroordeling aanwezig. Rapport van het Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken.

JBS 2010, nr. 55
Nationale ombudsman
Rapport 2010/070

Aangifte blijft vijf maanden liggen door geschil over verantwoordelijkheid tussen korps en KLPD. Schending vereiste van goede samenwerking. Minister vergoedt de schade.

JBS 2010, nr. 56
Nationale ombudsman
Rapport 2010/081

Eventuele conclusies in een registratieset moeten zijn gebaseerd op vaststaande feiten of op bijzondere wetenschap van de

gene die de registratieset opstelt. Wanneer onvoldoende vaststaat wie schuldig is aan een verkeersongeval, dient de registratieset uitsluitend de lezing van elk van de partijen weer te geven.

JBS 2010, nr. 57
Nationale ombudsman
Rapport 2010/087

Uit oogpunt van beleefdheid en goede omgangsvormen van overheidsinstanties (i.c. de griffie van de rechtbank) mag worden verwacht dat bij de ondertekening van brieven, behalve de handtekening en de hoedanigheid waarin wordt getekend, tevens de naam wordt vermeld.

Colofon

In het Jurisprudentiebuletin van Slachtofferhulp Nederland (JBS) wordt jurisprudentie verzameld die van belang kan zijn voor de juridische dienstverlening aan slachtoffers.

De opgenomen uitspraken worden onderverdeeld in de rubrieken: “vordering benadeelde partij” en “overige onderwerpen”. Binnen de rubrieken zijn de uitspraken chronologisch gerangschikt.

De uitspraken worden over het algemeen sterk verkort weergegeven. Aanvullingen en weglatingen door de redactie worden cursief weergegeven. Sommige uitspraken zijn door de redactie van (kort) commentaar voorzien.

De uitspraken betreffen merendeels strafzaken van de meervoudige kamers. Indien dat anders is, wordt dat vermeld.

Het JBS verschijnt in beginsel maandelijks en is te vinden op www.slachtofferzorg.nl. U kunt het JBS via e-mail toegestuurd krijgen door een berichtje te sturen aan JBS@slachtofferhulp.nl.

Redactie:
mr. A.H. Sas

Contact:
JBS@slachtofferhulp.nl

Overige uitgaven:
www.slachtofferzorg.nl

Vordering benadeelde partij:

41.

Rechtbank Maastricht

6 april 2010

LJN: BM0385

Overval op juwelier. Volledige toewijzing gevorderde materiële schade. Immateriële schadevergoeding (PTSS): €2500. Afwijzing van ongespecificeerd verzoek tot termijnbetaling door raadvrouw van de verdachte.

Art. 361 Sv. Art. 36f lid 4 jo. art. 24a Sr.

De rechtbank:

[Diefstal met bedreiging: artt. 310 en 317 Sr.]

[...]

6 De benadeelde partij

De benadeelde partij [naam slachtoffer] vordert een schadevergoeding van €18.007,70 voor de schade door feit 1 geleden. Van dit bedrag heeft €13.461,83 betrekking op schade tengevolge van ontvreemde sieraden, horloges en ringen, €45,87 op medische kosten en €4500 op immateriële schade.

De officier van justitie heeft gevorderd de vordering in zijn geheel toe te wijzen en de schadevergoedingsmaatregel op te leggen.

De raadvrouw heeft ten aanzien van de post sieraden aangevoerd dat er oude nota's zijn overgelegd, waarop de ontvreemde sieraden zijn onderstreept. Maar zij vraagt zich af wie dat controleert. Omdat er teveel onzekerheid over de juistheid van die opgave is, is zij van mening dat dit deel van de vordering niet van eenvoudige aard is en dat de benadeelde partij in zoverre niet ontvankelijk verklaard moet worden. Ten aanzien van de post medicijnen heeft de raadvrouw zich gerefereerd. Ten aanzien van de post immateriële schadevergoeding is de raadvrouw van mening dat een bedrag van maximaal €1000,- een redelijke vergoeding is. Tenslotte heeft de raadvrouw om een termijnbetaling verzocht op grond van artikel 36f lid 4 juncto artikel 24a van het Wetboek van Strafrecht.

De rechtbank overweegt als volgt.

Vast staat dat verdachte en zijn mededaders een groot aantal horloges, ringen en

sieraden hebben gestolen. De benadeelde partij heeft deze schadepost gespecificeerd onderbouwd aan de hand van de aankoopfacturen. Ook is een gespecificeerde opgave verstrekt van de retour ontvangen horloges en armbanden die niet in het schadebedrag begrepen zijn. Indien verdachte deze gespecificeerde opgaven wil betwisten had het op zijn weg gelegen gemotiveerd aan te geven dat en waarom deze opgaven niet zouden kloppen. Nu verdachte dit niet heeft gedaan doch slechts in algemene bewoordingen de juistheid van de opgaven in twijfel heeft getrokken ligt naar het oordeel van de rechtbank de vordering voor toewijzing gereed.

De post medische kosten kan als rechtstreekse schade van de overval eveneens worden toegewezen.

De overval heeft een grote impact gehad op het leven van benadeelde en zijn gezin. Voor het slachtoffer was dit de derde keer dat hij in zijn zaak werd overvallen. Blijkens een overgelegde verklaring van een psycholoog heeft het slachtoffer tengevolge hiervan een posttraumatische stressstoornis opgelopen. Het plezier in zijn werk is weg. Hij is prikkelbaar en kan moeilijk in slaap komen.

Gelet hierop acht de rechtbank de vordering ter zake immateriële schade tot een bedrag van €2500 eenvoudig van aard. Dit bedrag zal dan ook worden toegewezen. Voor het overige acht de rechtbank deze vordering niet eenvoudig van aard en zal de benadeelde partij in zoverre niet ontvankelijk verklaard worden.

De rechtbank zal tevens de wettelijke rente toewijzen en de schadevergoedingsmaatregel opleggen. De rechtbank ziet geen aanleiding om termijnbetaling toe te laten, nu verdachte op geen enkele wijze heeft aangegeven tot het betalen van welk bedrag per maand hij bereid en in staat is.

[...]

42.

Rechtbank Middelburg

8 april 2010

LJN: BM1124

Poging doodslag én poging moord op echtgenote. Uitgebreide motivering door rechtbank van (gedeeltelijke) toewijzing van de volgende kostenposten: eigen risico ziektekosten; kosten kennel voor hond; kosten voor niet vergoede fysiotherapie

die nog moet worden ondergaan; kosten voor medische verklaring.

Immateriële schadevergoeding voor o.a. vier dagen ziekenhuis, brilhematoom en een schedelfractuur: €5.000; nog geen eindtoestand.

Art. 361 lid 1 onder b Sv.

De rechtbank:

[Poging tot doodslag art. 287 Sr; poging tot moord art. 289 Sr.]

[...]

De benadeelde partij [slachtoffer], wonende te [adres], heeft zich als benadeelde partij gevoegd in de procedure. Zij stelt als gevolg van het handelen van verdachte de volgende schade te hebben geleden dan wel te lijden:

Ziektekosten €106,44;
Kosten kennel honden €812,00;
Kosten fysiotherapie €283,60;
Kosten medische informatie €55,18;
Immateriële schade €15.000,00.

De officier van justitie heeft zich op het standpunt gesteld dat er nog geen sprake is van een medische eindtoestand bij de benadeelde partij en vat daarom de gevorderde bedragen op als voorschot op de uiteindelijk te lijden schade. Hiervan uitgaande heeft hij gevorderd een bedrag van € 400,- toe te wijzen voor materiële schade. Een bedrag van € 5.000,- kan volgens hem worden toegewezen in de vorm van immateriële schade. Tevens vordert de officier van justitie daarbij de oplegging van de schademaatregel.

Ziektekosten €106,44

De benadeelde partij stelt dat zij medische zorg nodig heeft gehad doch dat niet alle zorg is vergoed. Zij legt over een nota van CZ ad €106,44 inzake behandelkosten.

De raadsman van verdachte voert aan dat dit de incassering van het eigen risico betreft, dat de benadeelde partij voor 15 juni 2009 reeds een substantieel deel van dit eigen risico gebruikt had en het nog maar de vraag is of zij zonder het gebeurde haar eigen risico verder had benut. Hij concludeert tot niet-ontvankelijkheid.

De rechtbank overweegt dat door toedoen van verdachte het eigen risico in elk geval wel voor het gevorderde bedrag is benut, zodat de vordering op dit punt voor een bedrag ad €106,44 zal worden toegewezen.

Kosten kennel honden €812

De benadeelde partij stelt dat zij haar honden veertien dagen na het gebeurde heeft moeten onderbrengen in een kennel. Zij legt over een briefje van [eigenaar kennel].

De raadsman van verdachte betwist dat de honden daadwerkelijk in een kennel hebben verbleven. Bovendien spreekt de benadeelde partij ten onrechte over "haar" honden. Zij zijn in ieder geval minstens gezamenlijk eigendom, zodat de kosten evenredig worden verdeeld.

De rechtbank overweegt dat uit het briefje van [eigenaar kennel] valt af te leiden dat in elk geval één van de honden naar de kennel is gebracht en dat dit een bedrag van € 14,00 per dag kostte. Uitgaande van de door de benadeelde partij gestelde periode van veertien dagen levert dat een schadepost op van € 196,00. De rechtbank verwerpt het verweer dat de kosten evenredig worden verdeeld omdat de honden gezamenlijk eigendom zouden zijn. Niet valt in te zien dat ook maar een deel van de kosten van verblijf als gevolg van het handelen van verdachte voor rekening van de benadeelde partij zouden moeten blijven. De vordering zal voor een bedrag ad € 196,00 worden toegewezen.

Kosten fysiotherapie €283,60 en kosten medische informatie €55,18

De benadeelde partij stelt dat zij tot 11 september 2009 €391,80 aan kosten heeft gemaakt, dat het redelijk is te veronderstellen dat zij de drie maanden daarna nog eens €391,00 aan therapie kwijt zal zijn. Door de zorgverzekeraar wordt €500,00 per jaar vergoed, zodat €283,60 voor haar eigen rekening zal komen. Zij legt over een brief van de behandelend fysiotherapeut. Deze heeft voor het opstellen daarvan €55,18 in rekening gebracht.

De raadsman van verdachte voert aan dat het bedrag niet is onderbouwd of aange-toond.

De rechtbank overweegt dat het gevorderde bedrag door de brief van de behandelend fysiotherapeut voldoende is onderbouwd nu niet wordt betwist dat het redelijk is dat de benadeelde partij na 11 september 2009 nog eens drie maanden fysiotherapie nodig heeft. De rechtbank zal de vordering op dit punt voor een bedrag ad €283,60 toewijzen.

Nu de kosten voor het opstellen van de medische informatie zijn gemaakt ter ver-

krijging van de schadevergoeding, en deze schadevergoeding ook wordt toegewezen, zal de vordering ad €55,18 eveneens worden toegewezen.

Immateriële schade €15.000

De benadeelde partij stelt dat zij als gevolg van het handelen van verdachte van 15 juni 2009 tot en met 19 juni 2009 in het ziekenhuis opgenomen is geweest. Zij heeft te kampen gehad met een brilhaematoom, een schedelfractuur (indeukingsfractuur frontaal rechts) en diverse bloedingstoringen op het hoofd en onderhuids. Voorts zijn over het lichaam verspreid diverse schaaf- en snijwonden geconstateerd. De indeuking kan voor ernstige complicaties zorgen, dit wordt nog nader onderzocht. Verder heeft zij te kampen met pijn aan de nek- en schouderlijn tijdens slapen en bij langdurig aanmeten van dezelfde houding, en met dagelijkse spanningshoofdpijn. De blijvende schade zijn de littekens. Deze betekenen niet alleen een verminking van het gelaat maar een aantal littekens levert daarnaast nog steeds fysieke klachten op. Ten slotte krijgt zij steeds meer last van flashbacks. Angst voor verdachte en een onveilig gevoel zijn constant aanwezig. Voorts is het korte termijn geheugen verminderd en kampt zij met vermoeidheid door slecht slapen en nachtmerries.

Ter onderbouwing van de vordering zijn overgelegd stukken van het ziekenhuis, de sociaal psychiatrisch verpleegkundige en foto's.

De raadsman van verdachte voert -kort samengevat- het volgende verweer:

1e Voorwaarde voor toekenning is dat een in de psychiatrie erkend ziektebeeld aan de orde is. Uit de stukken blijkt niet dat dit het geval is.

2e De dader dient het oogmerk te hebben gehad de immateriële schade toe te brengen. In casu staat de psychische gesteldheid van de verdachte aan de weg aan de opzet immateriële schade toe te brengen.

3e Het letsel valt gelukkig mee en is beperkt gebleven tot enkele schaafwonden en blauwe plekken. Er is geen blijvend letsel.

De rechtbank passeert het eerste verweer. Het door de raadsman aangevoerde criterium ziet op shockschade van derden, niet op schade van het slachtoffer.

De rechtbank verwerpt het tweede verweer. Verdachte wordt ten tijde van het plegen van de feiten weliswaar geacht

verminderd toerekeningsvatbaar te zijn geweest maar niet geheel ontoerekeningsvatbaar. Hem wordt geen voorwaardelijk opzet maar opzet verweten. De rechtbank gaat er van uit dat verdachte het oogmerk heeft gehad om de benadeelde partij dodelijk te verwonden. Dit is een onrechtmatige daad, en ook de daaruit voor de benadeelde partij voortvloeiende immateriële schade dient door verdachte te worden vergoed.

De vraag is in hoeverre deze immateriële schade eenvoudig is vast te stellen.

Aan de hand van de zich in het dossier bevindende stukken is naar het oordeel van de rechtbank voldoende komen vast te staan dat de benadeelde partij vier dagen in het ziekenhuis opgenomen is geweest, zij ten tijde van het gebeurde en in de dagen en weken daarna veel angst en pijn heeft ondervonden, en een aantal blijvende littekens aan het gebeurde heeft overgehouden, onder andere in het gelaat. De rechtbank zal daarvoor in redelijkheid een bedrag ad €5.000 als schadevergoeding toekennen.

Op grond van de stukken constateert de rechtbank dat nog geen sprake is van een medische eindtoestand in elk geval voorzover het betreft de indeuking van de schedel, de nek- en schouderklachten en de psychische gevolgen die de benadeelde partij van het gebeurde ondervindt. De daaruit voortvloeiende schade is niet op eenvoudige wijze vast te stellen, zodat de rechtbank de benadeelde partij voor het overige niet-ontvankelijk zal verklaren.

Op grond van het hiervoor overwogene zal de rechtbank de gevorderde materiële schade toewijzen tot een bedrag van in totaal €641,22 en de immateriële schade tot een bedrag van €5.000. De rechtbank zal de benadeelde partij voor het overige niet-ontvankelijk verklaren. Voorts zal de rechtbank verdachte veroordelen in de kosten van de benadeelde partij, nu die daarbij rechtshulp van een advocaat heeft gehad te begroten op €300.

[...]

43.

Rechtbank Rotterdam

16 april 2010

LJN: BM1491

Tijdverlet en reiskosten van nabestaande als gevolg van de dood van het slachtoffer

komen niet voor vergoeding in aanmerking.

De rechtbank wijst alleen die kosten toe die boven redelijke twijfel als kosten van lijkbezorging kunnen worden aangemerkt.
Art. 6:108 BW

De rechtbank:

[Doodslag art. 287 Sr en mishandeling art. 300 Sr.]

[...]

Vordering benadeelde partij 1

Als benadeelde partij heeft zich in het geding gevoegd de moeder van [slachtoffer 1], [benadeelde partij 1], wonende te [plaats], ter zake van feit 1. De benadeelde partij vordert vergoeding van materiële schade tot een bedrag van €7.309,94. Deze materiële schade is door de benadeelde partij onderscheiden in de posten 'begravenis- en herdenkingskosten', 'schade volgend uit het gedeelde gezinsinkomen van [benadeelde partij 1]' en in 'reiskosten'.

Op de voet van het bepaalde in artikel 6:108, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW) is de verdachte, die op de gronden als hiervoor overwogen aansprakelijk is voor de gebeurtenis waardoor [slachtoffer 1] is overleden, in beginsel verplicht tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud. Daarbij gaat het slechts om derving van levensonderhoud waarin de overledene voorzag. Gesteld noch gebleken is dat [slachtoffer 1] in het levensonderhoud van een of meer anderen voorzag. De post die in dit verband wordt opgevoerd ziet – kort gezegd – op tijdverlet van de echtgenoot van mevrouw [benadeelde partij 1] in verband met de afhandeling van de zaken die zich aandienen als gevolg van het overlijden van [slachtoffer 1]. Voor vergoeding van die kosten biedt het bepaalde in artikel 6:108 lid 1 BW geen grondslag. Voorts ligt niet zonder meer voor de hand dat deze kosten op een andere grond wel voor vergoeding in aanmerking komen. In zoverre moet de vordering dan ook als van niet-eenvoudige aard worden aangemerkt, hetgeen leidt tot een gedeeltelijke niet-ontvankelijk verklaring van de benadeelde partij. Hetgeen hiervoor is overwogen geldt evenzeer voor de opgevoerde reiskosten. Deze posten zullen bij de burgerlijke rechter kunnen worden aangebracht.

Voorts is de aansprakelijke, in dit geval de verdachte, verplicht aan degene te wiens laste de kosten van lijkbezorging zijn gekomen, deze kosten te vergoeden, voor zover zij in overeenstemming zijn met de omstandigheden van de overledene.

In rechtspraak en literatuur bestaat geen volledige overeenstemming welke kosten inderdaad kunnen worden aangemerkt als kosten van lijkbezorging. Daarom zullen alleen die kosten die boven redelijke twijfel inderdaad als kosten van lijkbezorging kunnen worden toegewezen en moet de vordering overigens als van niet-eenvoudige aard worden aangemerkt.

De volgende kosten zijn in ieder geval aan te merken als kosten van lijkbezorging in de hiervoor bedoelde betekenis en staan in rechtstreeks verband met het onder 1 bewezen verklaarde strafbare feit. Een vergoeding daarvoor zal worden toegewezen. Daarbij is in aanmerking genomen dat deze posten tegenover de genoemde onderbouwing niet, althans niet voldoende gemotiveerd door de verdachte zijn weersproken. Het gaat daarbij om de volgende posten:

Gedenkkaars bij condoleance	€3,50
Rouwstukken bij condoleance en begravenis	€252,50
Lijst gedenkfoto bij condoleance en begravenis	€15,00
Vergunning en onderhoudskosten gedenksteen	€225,81
Gedenksteen	€1.190,00
Totaal	€1.686,81

De overige onder deze noemer opgevoerde posten zijn niet, althans niet zonder meer aan te merken als kosten van lijkbezorging terwijl evenmin boven discussie verheven is dat deze kosten op een andere grond voor toewijzing vatbaar zijn. De benadeelde partij zal in zoverre niet ontvankelijk worden verklaard. Dit deel van de vordering kan slechts bij de burgerlijke rechter worden aangebracht.

[...]

Commentaar:

1. In deze uitspraak hanteert de rechtbank een opmerkelijke redenering ten aanzien van de toewijsbaarheid van kosten van lijkbezorging. Een aantal schadeposten in dit kader wordt als niet eenvoudig aangemerkt, *omdat in rechtspraak en literatuur geen volledige overeen-*

stemming bestaat welke kosten inderdaad kunnen worden aangemerkt als kosten van lijkbezorging. Opmerkelijk, omdat in literatuur en rechtspraak natuurlijk heel vaak geen volledige overeenstemming bestaat over tal van juridische onderwerpen. Is dit een reden om de vordering daarom als niet eenvoudig van aard in de zin van art. 361 lid 3 Sv aan te merken?

2. In het oog moet worden gehouden dat de civiele vordering in het strafproces een accessoir karakter heeft. De vordering moet het strafproces niet te zeer belasten, laat staan overschaduwen.

3. Maar dat het hier wellicht een *moeilijke* beslissing betreft, betekent nog niet dat deze niet eenvoudig van aard is in de hier bedoelde zin. Bij een niet eenvoudige vordering moet worden gedacht aan vorderingen die worden betwist en alleen door een grondig onderzoek met behulp van getuigen en deskundigen kunnen worden beoordeeld. (Aldus de minister van justitie in de memorie van toelichting bij de wet Terwee op blz. 11: kamerstukken II 1989-1990, 21345, nr. 3). Maar als ik het goed zie, was hier niet in geschil of bepaalde kosten zijn gemaakt. Er is dan geen aanvullende informatie nodig van een getuige of deskundige. De vraag is welke kosten onder de kosten van lijkbezorging in de zin van art. 6:108 lid 2 BW vallen. Dit is toch bij uitstek een vraag die de rechter moet beantwoorden. Ook als dit een strafrechter is die over een civiele vordering moet oordelen. Of literatuur en rechtspraak nu wel of geen eenduidig antwoord geven.

4. Als de benadeelde na deze niet ontvanke-lijkheid met zijn vordering naar de kantonrechter gaat, zal deze toch ook een oordeel moeten geven. Het adagium luidt immers: *Ius curia novit*, oftewel: de rechter kent het recht. Anders gezegd: de rechter past het recht toe en bepaalt wat dit inhoudt en moet de juridische knoop doorhakken.

5. Het valt overigens te prijzen dat de rechtbank hier expliciet motiveert waardoor zij tot de conclusie komt dat een gedeelte van de kostenposten niet eenvoudig van aard is. Iets waar zij niet toe is verplicht. Vgl. HR 5 januari 2010, JBS nr. 1. Het is anderzijds jammer dat in de uitspraak niet de betreffende kostenposten zijn genoemd.

6. Hierna, in de onder nr. 49 opgenomen uitspraak, hanteert de Rechtbank Utrecht een zelfde redenering met betrekking tot de shockschade: "De jurisprudentie inzake de (mate van) toewijsbaarheid van een dergelijke vordering [*shockschade –red.*] bij de burgerlijke rechter is thans sterk in beweging en is bepaald niet eenduidig. De meervoudige strafkamer is daarom van oordeel dat deze vordering niet zo eenvoudig van aard is, dat zij zich leent voor behandeling in dit strafgeding."

44.

Hoge Raad
20 april 2010
LJN: BL4038

Het hof heeft verzuimd te beslissen op de vordering van wettelijke rente door de benadeelde partij. De Hoge Raad wijst de wettelijke rente alsnog toe.

De Hoge Raad:

[...]

4.1. Het middel bevat de klacht dat het Hof heeft verzuimd te beslissen op de door de benadeelde partij [benadeelde partij] ingediende vordering tot toewijzing van wettelijke rente.

4.2. Bij de stukken van het geding bevindt zich een "voegingsformulier benadeelde partij in het strafproces" ten behoeve van de benadeelde partij [benadeelde partij]. Aan dit voegingsformulier is een schadeonderbouwingsformulier van Slachtofferhulp Nederland gehecht, dat - voor zover hier van belang - het volgende inhoudt:

"(...) Cliënt verzoekt de Rechtbank de vordering met een bedrag van €5.988,80 toe te wijzen en te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf het moment van het ontstaan van de schade."

4.3. De bestreden uitspraak houdt in:

"(...)

BESLISSING

Het hof:

(...)

Wijst toe de vordering tot schadevergoeding van de benadeelde partij tot een bedrag van €5.925 en veroordeelt de verdachte om dit bedrag tegen behoorlijk bewijs van kwijting te betalen aan de benadeelde partij.

Wijst de vordering van de benadeelde partij voor het overige af.

Veroordeelt de verdachte in de kosten die de benadeelde partij in verband met haar vordering heeft gemaakt - welke kosten tot aan deze uitspraak zijn begroot op nihil - en ten behoeve van de tenuitvoerlegging nog moet maken.

"(...)"

4.4. De benadeelde partij heeft betaling gevorderd van de wettelijke rente over het bedrag dat zij aan schade heeft geleden als gevolg van de jegens haar ten laste van de verdachte bewezenverklarde verkrachting. Dit onderdeel van de vordering was in hoger beroep aan de orde omdat

de benadeelde partij zich, naar het Hof heeft vastgesteld, in hoger beroep heeft gevoegd voor het bedrag van haar oorspronkelijke vordering.

Het Hof heeft verzuimd in zijn beslissing de verdachte tevens te veroordelen tot betaling van de wettelijke rente over de vordering van de benadeelde partij [benadeelde partij] voor zover deze is toegewezen, vanaf het moment dat de schade is ingetreden. Het middel klaagt daarover terecht. De Hoge Raad zal doen wat het Hof had behoren te doen.

[...]

45.

Rechtbank Alkmaar

21 april 2010

LJN: BM1849

Vordering benadeelde partijen niet ontvankelijk, omdat verdachte failliet is verklaard. Wel schadevergoedingsmaatregel. Art. 36f Sr.

De rechtbank:

[Oplichting, meermalen gepleegd art. 326 Sr en witwassen art. 420 Sr.]

[...]

10. Benadeelde partijen

[...]

De benadeelde partijen [slachtoffer 1], [slachtoffer 3] en [slachtoffer 5] hebben vóór aanvang van de terechtzitting in het geding over de strafzaak bij de officier van justitie opgave gedaan van de inhoud van hun vorderingen tot schadevergoeding ten bedrage van respectievelijk (€710.495 + €200 =) €710.695, €19.000 en €4.000.

Op de terechtzitting is komen vast te staan dat de verdachte bij uitspraak van de rechtbank Zwolle-Lelystad van 30 maart 2010 op eigen verzoek failliet is verklaard. De vorderingen van deze benadeelde partijen dienen te worden beoordeeld naar civiel recht. Naar civiel recht leidt het faillissement van een schuldenaar ertoe dat schuldeisers zich dienen te wenden tot de curator om hun vordering ter verificatie aan te melden. Een reeds aanhangige procedure wordt om diezelfde reden geschorst.

De rechtbank is dan ook van oordeel dat deze benadeelde partijen niet kunnen worden ontvangen in hun vorderingen in de onderhavige strafzaak. Zij kunnen hun vorderingen slechts bij de curator indienen ter verificatie.

11. Schadevergoeding als maatregel

De schadevergoedingsmaatregel is een zelfstandige strafrechtelijke maatregel die beoogt een door een strafbaar feit benadeelde persoon te versterken in zijn positie tot herstel van de rechtmatige toestand. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag om de benadeelde de inspanningen om dat herstel te bereiken, zoveel mogelijk uit handen te nemen. Die inspanningen worden door het opleggen van de maatregel in handen gelegd van het openbaar ministerie (de Staat). Het faillissement van de verdachte staat niet in de weg aan het opleggen van deze maatregel.

De rechtbank heeft tot het opleggen van de maatregel besloten omdat de verdachte naar het oordeel van de rechtbank jegens voornoemde slachtoffers [slachtoffer 1], [slachtoffer 3] en [slachtoffer 5] naar burgerlijk recht aansprakelijk is voor de schade die door de in de rubriek "bewezenverklaring" respectievelijk onder 1 primair, 3 en 5 bewezen verklaarde strafbare feiten is toegebracht aan de benadeelde partijen.

De toepassing van hechtenis, bij gebreke van voldoening van het verschuldigde bedrag, heft de opgelegde verplichting niet op.

Het door de verdachte in het kader van deze maatregel terug te betalen bedrag ad €626.350 is opgebouwd uit de volgende posten:

- overgemaakt van de bankrekening van [slachtoffer 2] op de bankrekening van [naam 7] €178.700,
 - overgemaakt van de bankrekening van [slachtoffer 2] op de bankrekening van [naam 1] €316.750,
 - overgemaakt van de bankrekening van [slachtoffer 2] op de bankrekening van [naam 6] €115.000,
- derhalve in totaal ontvangen van [slachtoffer 2] een bedrag van €610.450,-;
- door de verdachte ontvangen van [slachtoffer 3] €12.500;
 - door de verdachte ontvangen van [slachtoffer 5] €3.400.

[...]

46.

Rechtbank Amsterdam

22 april 2010

LJN: BM1907

Grote fraudezaak: Palm Invest en PR Invest. Verzoek om schadevergoedingsmaatregel van benadeelde partijen, die reeds een civiele uitspraak hebben waarbij schadevergoeding is toegewezen. Verzoek niet ingewilligd omdat zij de hulp hebben van de curator voor het verhaal van hun schade en omdat het aan de gelijke behandeling ten opzichte van de andere benadeelden afbreuk zou doen.
Art. 36f Sr.

De rechtbank:

[O.a. valsheid in geschrifte art. 225 Sr, bedrog art. 326 Sr, (gewoonte)witwassen art. 420bis Sr en 420ter Sr.]
[...]

12.4. Overwegingen met betrekking tot de vorderingen van de benadeelde partijen

In deze strafzaak heeft een groot aantal beleggers zich als benadeelde partij in het strafgeding gevoegd om de schade te verhalen die zij als gevolg van de door verdachte gepleegde strafbare feiten hebben geleden. Zij vorderen de retournering van de netto-inleg, dat wil zeggen het bedrag van de aan PR Invest en/of Palm Invest betaalde inleg en emissiekosten vermindert met de ontvangen rentebetalingen.

Benadeelde partijen met een civielrechtelijk vonnis

Ter terechtzitting is gebleken dat een groot aantal van de benadeelde partijen zich voor de vergoeding van deze schade al tot de civiele rechter heeft gewend, en dat verdachte in die civielrechtelijke procedure bij rechterlijke uitspraak voor die schade aansprakelijk is geoordeeld. De benadeelde partijen die in deze procedures tot de eisende partijen behoorden, zijn op de zitting van 18 maart 2010 op grond van artikel 333 Sv niet-ontvankelijk verklaard in hun vordering, aangezien het aanhangig maken van een civiele schadevergoedingsprocedure voor de strafrechter aanleiding kan zijn de vordering van de benadeelde partij buiten beschouwing te laten.

In bijlage A staan de benadeelde partijen vermeld van wie de vordering om deze reden niet ontvankelijk is verklaard.

[...]

De schadevergoedingsmaatregel

De officieren van justitie hebben onder verwijzing naar een uitspraak van de rechtbank Roermond van 30 juni 2004,

LJN: AQ8819 gevorderd wel de schadevergoedingsmaatregel (artikel 36f Sr) op te leggen ten aanzien van de beleggers die niet-ontvankelijk zijn verklaard omdat de civiele rechter al over hun vordering heeft beslist.

De verdediging heeft als verweer gevoerd dat er hoger beroep is ingesteld tegen de civiele vonnissen, zodat de strafrechter terughoudend moet zijn in zijn oordeel dat verdachte aansprakelijk is voor de geleden schade.

De rechtbank overweegt als volgt.

Op zich zelf laat de wet toepassing van de maatregel van artikel 36f Sr toe, ook voor gevallen waarbij geen vordering van een benadeelde partij is toegewezen. Dat in die omstandigheden een schadevergoedingsmaatregel wordt opgelegd is echter uitzonderlijk.

De Palm Invest beleggers staan in hun verhaalsmogelijkheden niet alleen, maar kunnen ook rekenen op de curator in het faillissement van Palm Invest. Het is aan nemelijk dat de curator in de komende periode zal pogen om met de hem ter beschikking staande middelen een zo groot mogelijke opbrengst te verkrijgen voor de boedel, die ten goede zal komen aan de schuldeisers - de beleggers. In die zin bestaat er minder noodzaak om alsnog een schadevergoedingsmaatregel op te leggen.

Daar komt bij dat de maatregel alleen zou kunnen worden toegewezen voor die beleggers waarvan vaststaat dat zij door de bewezenverklaarde oplettingsmiddelen zijn bewogen tot het aangaan van de obligatieovereenkomst. Er zijn daarnaast vele andere beleggers die de dupe zijn geworden, maar waarvan dat niet op individuele basis kan worden vastgesteld.

Dat betekent dat slechts voor een klein deel van de gedupeerden de maatregel zou kunnen worden toegewezen, hetgeen aan een gelijke behandeling van de benadeelden ernstig afbreuk zou doen. Er moet immers rekening mee worden gehouden dat de verdachten, indien een maatregel is opgelegd, er naar zullen streven eerst de benadeelden ten aanzien waarvan een maatregel is opgelegd te voldoen, en zich pas daarna zullen bekommeren om de overige beleggers.

[...]

47.
Rechtbank Assen
23 april 2010
LJN: BM2284

Vordering benadeelde partij tot schadevergoeding voor inbeslaggenomen broek en boxershirt, dan wel teruggave.

De rechtbank:

[Ontucht in de zin van art. 245 Sr.]
[...]

Benadeelde partij [benadeelde partij]
De benadeelde partij vordert primair schadevergoeding voor haar kleding (broek en boxershirt) die in beslag is genomen. Subsidiair vordert zij teruggave van deze kleding.

De officier van justitie heeft ter terechtzitting toegezegd dat hij de in beslag genomen kleding aan de benadeelde partij zal teruggeven. De rechtbank zal de benadeelde partij daarom niet ontvangen in haar primaire vordering.

[...]

De rechtbank bepaalt dat de benadeelde partij [benadeelde partij] niet ontvankelijk is in haar primaire vordering en verstaat dat de officier van justitie de in beslag genomen kleding aan de benadeelde partij zal teruggeven.

[...]

48.
Rechtbank Utrecht
26 april 2010
LJN: BM2387

Dat benadeelde partij ook via de verzekering van verdachte de schade vergoed probeert te krijgen staat niet in de weg aan toewijzing schadevergoeding. 15% voor buitengerechterlijke kosten toegewezen.

De rechtbank:

[Poging tot moord art. 289 jo. art. 45 Sr.]
[...]

7 De benadeelde partij

7.1 De vordering van de officier van justitie

De officier van justitie heeft gevorderd de vordering van de benadeelde partij [slachtoffer] toe te wijzen en daarbij de schadevergoedingsmaatregel op te leggen.

7.2 Het standpunt van de verdediging

De raadsman heeft verzocht de benadeelde partij [slachtoffer] niet-ontvankelijk te verklaren in zijn vordering, omdat de letselschadeadviseur de schade via de verzekering van verdachte vergoed probeert te krijgen en de kans bij toewijzing van de vordering bestaat dat verdachte de schade tweemaal dient te vergoeden.

7.3 Het oordeel van de rechtbank

De vordering is ingediend door mr. B. Weggemans, letselschadeadviseur te Utrecht. Uit de vordering volgt dat hij door de benadeelde partij [slachtoffer] tot het indienen van deze vordering bepaaldelijk is gevolmachtigd.

Namens de benadeelde [slachtoffer] wordt een schadevergoeding gevorderd van €4.289,25, waarvan €3.289,25 ter zake van materiële schade en €1.000 ter zake van immateriële schade, voor de ten gevolge van het bewezen verklaarde feit veroorzaakte schade.

De rechtbank is van oordeel dat de schade tot een bedrag van €2.873,05 een rechtstreeks gevolg is van dit bewezen verklaarde feit, waarvan €1.873,05 ter zake van materiële schade, zijnde het totaal van de kostenposten autoschade, expertisekosten, taxatiekosten, kledingschade en de medische kosten alsmede 15% over het totaal daarvan als vergoeding voor de buitengerechterlijke kosten, en €1.000,00 ter zake van immateriële schade, en acht verdachte aansprakelijk voor die schade. Het gevorderde is tot dat bedrag voldoende aannemelijk gemaakt en de rechtbank zal de vordering tot dat bedrag toewijzen. Vanzelfsprekend hoeft verdachte de schade niet dubbel te vergoeden. Met betrekking tot de toegekende vordering van de benadeelde partij zal de rechtbank tevens de schadevergoedingsmaatregel opleggen.

De meer gevorderde materiële schade, zijnde de meer gevorderde buitengerechterlijke kosten, is naar het oordeel van de rechtbank niet van zo eenvoudige aard dat deze zich leent voor behandeling in dit strafgeding. De benadeelde partij zal daarom voor dat deel niet-ontvankelijk worden verklaard in zijn vordering. Voor dat deel kan de benadeelde partij zijn vordering bij de burgerlijke rechter aanbrenge[n].

[...]

49.

Rechtbank Utrecht

28 april 2010

LJN: BM2743

Geen vergoeding shockschade omdat de jurisprudentie inzake de (mate van) toewijsbaarheid van een dergelijke vordering bij de burgerlijke rechter thans sterk in beweging is en bepaald niet eenduidig.

De rechtbank:

[Onder andere gekwalificeerde doodslag art.288 Sr.]

[...]

Verder heeft de benadeelde partij immateriële schade gevorderd, kennelijk strekkende tot het toekennen van een vergoeding voor zogenaamde shockschade. De jurisprudentie inzake de (mate van) toewijsbaarheid van een dergelijke vordering bij de burgerlijke rechter is thans sterk in beweging en is bepaald niet eenduidig. De meervoudige strafkamer is daarom van oordeel dat deze vordering niet zo eenvoudig van aard is, dat zij zich leent voor behandeling in dit strafgeding. De rechtbank acht de benadeelde partij dan ook niet-ontvankelijk in dit deel van haar vordering. Voor dit deel kan de benadeelde partij desgewenst haar vordering bij de burgerlijke rechter aanbrengen.

[...]

Commentaar:

Vergelijk hiervoor het commentaar bij Rechtbank Rotterdam, nr. 43.

Overige onderwerpen:

50.

Rechtbank Almelo (civiel, voorzieningenrechter)

2 april 2010

LJN: BL9964

Afwijzing van vordering tot straat- en contactverbod, omdat niet vast is komen te staan dat de lezing van eiseres de juiste is.

De voorzieningenrechter:

[...]

Waarvan kan worden uitgegaan

1. [Eiseres] heeft op 8 maart 2010 aangifte gedaan terzake vernieling aan haar wo-

ning. De aangifte is gericht tegen [gedaagde].

Het geschil

2. [Eiseres] vordert -samengevat- een straatverbod gedurende een periode van twee jaren tegen [gedaagde], zulks op straffe van gijzeling, en een contactverbod, op verbeurte van een dwangsom, zulks met veroordeling van [gedaagde] in de proceskosten.

3. [Eiseres] stelt daartoe, samengevat, het volgende. [Eiseres] en [gedaagde] hebben in 2005 en 2006, tijdens de relatie tussen [eiseres] en de broer van [gedaagde], een seksuele relatie met elkaar gehad. Aan die relatie is in 2006 een einde gekomen.

[Gedaagde] is bij vonnis van 16 september 2007 tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld omdat hij in 2007, pal voor de woning van [eiseres], haar huidige echtgenoot, [naam], een aantal keren met een mes heeft gestoken. In september 2009 is [gedaagde] vrij gekomen. Op tweede kerstdag 2009 heeft [gedaagde] 's nachts voor de deur van [eiseres] gestaan.

Zaterdag 6 maart 2010 tussen 02.15 uur en 02.30 uur heeft [gedaagde] tot drie keer toe bij [eiseres] aangebeld. [Eiseres] heeft [gedaagde] toen te verstaan gegeven dat hij weg moest gaan. Daarop is [gedaagde] boos geworden. [Eiseres] vreesde dat [gedaagde] de woning binnen zou komen en is toen met haar twee kinderen in de badkamer gevlucht. [Gedaagde] heeft die nacht met een sierstandaard de voorruit van de woning van [eiseres] vernield. [Eiseres] wil haar gezin beschermen en geen contact meer met [gedaagde].

4. [Gedaagde] heeft gemotiveerd verweer gevoerd.

De beoordeling

5. Een straat- en contactverbod maken inbreuk op het fundamentele recht van [gedaagde] op bewegingsvrijheid. Voor het toewijzen van dergelijke verboden moet in hoge mate aannemelijk zijn dat er feiten en omstandigheden zijn die een zodanige inbreuk op zijn rechten kunnen rechtvaardigen. Hiermee dient dus zorgvuldig te worden omgegaan.

6. [Gedaagde] stelt, samengevat, dat er geen rechtsgronden bestaan die tot toewijzing van de vorderingen van [eiseres] kunnen leiden. De beschuldigingen van [eiseres] worden door [gedaagde] ontkend. [Gedaagde] stelt dat hij eerst bij het

ontvangen van de dagvaarding in dit kort geding op de hoogte is gebracht van een vernieling aan de woning van [eiseres]. [Gedaagde] is niet door de politie gehoord. [Gedaagde] bevindt zich in een proeftijd en om die reden al heeft hij geen belang bij het plegen van een strafbaar feit. [Gedaagde] ontkent een intieme relatie met [eiseres] te hebben gehad of die te willen hebben. Volgens [gedaagde] is het juist [eiseres] geweest die zich vanaf 2007 in zijn leven begon te mengen. Omdat hij daar last van had, en last had van mensen uit de omgeving van [eiseres], is hij naar Nijverdal verhuisd.

7. Nu niet is komen vast te staan dat de lezing van [eiseres] de juiste is, kan daarin naar het oordeel van de voorzieningenrechter geen grond worden gevonden voor toewijzing van het gevorderde. De stelling van [eiseres] dat zij [gedaagde] heeft herkend als degene die aan haar deur stond, rechtvaardigt niet de gevorderde verboden. Evenmin rechtvaardigt een dergelijke beslissing in kort geding de omstandigheid dat de ter zitting als informant gehoorde mevrouw [naam] heeft meegedeeld dat zij van de politie heeft gehoord dat [gedaagde] in de bewuste nacht niet bij zijn zus in Vroomshoop en evenmin bij zijn vriendin in Nijverdal werd aangetroffen. Bovendien wordt op geen enkele andere wijze onderbouwd of is anderszins komen vast te staan dat [gedaagde] zich zodanig gedraagt dat dit voor [eiseres] een inbreuk op haar persoonlijke levenssfeer en vrijheid van beweging betekent.

De slotsom dient dan ook afwijzing van de vorderingen van [eiseres] te zijn. [Eiseres] wordt als de in het ongelijk gestelde partij in de kosten van dit geding veroordeeld.

8. Ten overvloede overweegt de voorzieningenrechter het volgende. De zus van [gedaagde] woont in de directe woonomgeving van [eiseres]. Indien [eiseres] en [gedaagde] met elkaar worden geconfronteerd, is het zaak dat zij elkaar met rust laten en escalaties voorkomen.

[...]

51.

Rechtbank Zutphen

14 april 2010

LJN: BM1147

Seksueel misbruik. Advies van reclasering om contactverbod als bijzondere voorwaarde op te leggen door rechter

overgenomen. Tevens hogere voorwaardelijke straf.

Art. 14c Sr.

De rechtbank:

[Seksueel binnendingen bij kind beneden de 12 jaar art.244 Sr en ontucht met kind beneden de 16 jaar art. 247 Sr.]

[...]

Uit de voornoemde rapporten van de psycholoog en psychiater volgt dat er bij verdachte zonder behandeling een verhoogde kans op recidive is. De rechtbank vindt het dan ook van groot belang dat verdachte behandeld zal worden, teneinde recidive in de toekomst te voorkomen.

Door psycholoog en psychiater is geadviseerd dat verdachte een (intensieve) ambulante behandeling bij een forensische polikliniek als bijzondere voorwaarde in het kader van een (deels) voorwaardelijke straf volgt. Hierbij zou gedacht kunnen worden aan de forensische polikliniek De Tender te Deventer. De behandeling dient zich te richten op genoemde persoonlijkheidsstoornis, met achterblijvend niveau van sociaal-emotioneel functioneren en huidige pedoseksueel gekleurde problematiek. Daarnaast wordt verplicht reclasseringscontact noodzakelijk geacht.

De behandeling van verdachte dient niet alleen gericht te zijn op de (pedo)seksuele problematiek in strikte zin, maar ook op de achterliggende (gezins)problematiek, de onverwerkte rouw, en andere elementen die geleid hebben tot stagnaties in de ontwikkeling van verdachte.

De reclassering kan zich vinden in deze adviezen van de psycholoog en psychiater. Tevens adviseert de reclassering aan verdachte een contactverbod met [slachtoffer] en [zusje slachtoffer] op te leggen.

De rechtbank kan zich in de voornoemde conclusies vinden en neemt deze dan ook over.

De rechtbank acht een deels voorwaardelijke gevangenisstraf op zijn plaats teneinde verdachte ervan te weerhouden opnieuw strafbare feiten te plegen. Gelet op het belang van de behandeling van verdachte, in het licht van het vooroverwogene, ziet de rechtbank aanleiding om een hogere straf, te weten een groter voor-

waardelijk strafdeel op te leggen dan door de officier van justitie is gevorderd.

[...]

52.

Rechtbank 's-Gravenhage

14 april 2010

LJN: BM1164

Geen contactverbod omdat voorwaardelijke straf toereikend is en de vordering door de officier slechts is gebaseerd op het verzoek van de aangever.

Art. 14c Sr.

De rechtbank:

[Poging tot afpersing art. 317 Sr en gijzeling meermalen gepleegd art. 282a Sr.]

[...]

De rechtbank zal de reclassering volgen in haar advies om aan verdachte als bijzondere voorwaarde verplicht reclasseringscontact op te leggen ook als dat inhoudt een behandeling bij de forensische polikliniek Het Dok.

De rechtbank ziet geen reden om de officier van justitie te volgen in haar vordering om aan verdachte als bijzondere voorwaarde bij de voorwaardelijke straf een contactverbod met aangever [X] op te leggen. De rechtbank acht de opgelegde voorwaardelijke straf toereikend om verdachte ervan te weerhouden om zijn zakelijke conflict met [X] op een andere wijze dan via zijn advocaat op te lossen. De rechtbank merkt tenslotte op dat officier van justitie deze vordering slechts gebaseerd lijkt te hebben op het verzoek van [X] daartoe. Ook dit acht de rechtbank onvoldoende om een contactverbod als bijzondere voorwaarde aan verdachte op te leggen.

[...]

53.

Gerechtshof Amsterdam

23 april 2010

LJN: BM4029

Beklag ex art. 12 Sv. Afwijzing. Geen gereede kans op een veroordeling aanwezig. Rapport van het Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken.

Het hof:

[...]

5. Beoordeling van het beklag

Het hof komt op grond van alle in het geding gebrachte stukken tot het volgende eindoordeel. In zijn tussenbeschikking van 13 oktober 2009 heeft het hof als zijn voorlopig standpunt tot uitdrukking gebracht dat er belastende aanwijzingen voorhanden zijn die de verdenking rechtvaardigen dat in het verleden van klaagster van seksueel misbruik door haar vader sprake is geweest, reden waarom het hof bij de LEBZ [*Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken – red.*] advies heeft ingewonnen met betrekking tot de vraag of nader onderzoek wenselijk dan wel mogelijk is en, zo ja, op welke wijze dat onderzoek ware in te stellen. Hoewel het hof het voor een deel eens is met de kritiek die door en namens klaagster op het LEBZ-rapport is uitgeoefend, hetgeen door opinies van ter zake deskundigen werd ondersteund, schaart het hof zich niettemin achter de slotconclusie in het rapport 'om te stoppen met dit onderzoek' omdat 'het onmogelijk geworden is de waarheid boven tafel te krijgen'. Immers, naar het oordeel van het hof kan nader onderzoek alleen zinvol zijn als daarvan een uitkomst te verwachten is die, gebaseerd op feiten en omstandigheden, redengevend is voor datgene waarvan beklaagde door klaagster wordt beschuldigd. Dit houdt in dat er op basis van concrete feiten en omstandigheden een directe en oorzakelijke relatie met het vermeende seksueel misbruik moet worden aangetoond, omdat anders de later oordelende strafrechter, mocht het hof de vervolging bevelen, nimmer tot een bewezenverklaring kan geraken. Daarmee zou dan het doel van de verlangde strafvervolgung – het achterhalen van een strafbare werkelijkheid met een daarbij passende strafoplegging – niet worden bereikt.

In zedenzaken is het bijbrengen van voldoende bewijs in het algemeen, gelet op de besloten aard van de strafbare gedragingen, doorgaans erg problematisch als de verdachte ontkent. In de zaak van klaagster geldt dat eens te meer, niet alleen omdat beklaagde categorisch ontkent, maar ook en vooral omdat het beweerdelijke misbruik al geruime tijd geleden zou hebben plaatsgevonden en de beschikbare voor beklaagde belastende aanwijzingen ternauwernood op con-

crete feiten en omstandigheden zijn terug te voeren, mede omdat zij nauw verweven zijn met de emotionele complexiteit van het zich voltrekkende familiedrama in het verleden van klaagster. Vrijwel alle bezwarende indicaties kunnen weliswaar bijdragen aan het vestigen van de overtuiging dat er inderdaad van seksueel misbruik sprake is geweest, maar het daarvoor – volgens wet en rechtspraak – vereiste concrete en directe bewijs valt naar het inzicht van het hof niet aan te dragen. Alles wat in het nadeel van beklagde wordt aangevoerd, zou kunnen passen bij een patroon van seksueel misbruik (zoals het huiselijk geweld, waarvoor beklagde in eerste aanleg is veroordeeld, de karakterstructuur en het gezinsverleden van beklagde, medische indicaties bij zowel klaagster als beklagde, de traumatische aandoeningen bij klaagster), maar kunnen ook het tegendeel zeker niet uitsluiten. Juist om onterechte veroordelingen te voorkomen, wordt aan het strafrechtelijk bewijs de wettelijke eis gesteld dat de innerlijke overtuiging van de rechter op wettige bewijsmiddelen, dat zijn concrete feiten en omstandigheden, moet zijn gestoeld. Indirecte feiten en omstandigheden – die weliswaar kunnen wijzen in de richting van het strafbare feit – staan in een te verwijderd verband van die wettige bewijsmiddelen en kunnen derhalve niet tot een toelaatbare bewezenverklaring leiden. Tot indirect bewijs worden ook de verklaringen van die getuigen gerekend, zoals door klaagster genoemd, die over het seksuele misbruik ‘van horen zeggen’ kennis hebben gekregen of over ongewone gedragsveranderingen bij klaagster kunnen verklaren, maar die het misbruik zelf niet hebben waargenomen (zoals familieleden die pas na het misbruik zijn ingelicht, burens, leraren, klasgenoten, vrienden, hulpverleners). Het hof acht het dan ook niet zinvol om deze getuigen in een nader onderzoek te betrekken.

Om al deze redenen komt het hof tot het slotoordeel dat bij de gevraagde strafvervolgning geen gereede kans op een veroordeling aanwezig is. Het hof heeft dan ook geen andere keus dan het beklag af te wijzen, waarmee het hof bepaald niet tot uitdrukking wil brengen dat de beschuldiging van klaagster niet als serieus zou zijn aan te merken.

54.

Raad voor de Journalistiek

19 april 2010

RvdJ 2010/7

Het noemen van de voornamen van slachtoffers van een zedenmisdrijf in combinatie met het noemen van het koor waarin zij zingen is onevenredige aantasting van de privacy. Ook het ongeanonimiseerde plaatsten op “Uitzending gemist” was journalistiek onzorgvuldig handelen. 2.4.1., 2.4.7. en 2.4.8. van de Leidraad van de Raad

De Raad:

[...]

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek inzake de klacht van

X, Y en Z

tegen

M. Gort, S. Stegen en de hoofdredacteur van ‘Drenthe Actueel’ (RTV Drenthe)

[...]

De feiten

Op 13 oktober 2009 is in het radioprogramma ‘Drenthe Actueel’ en op de website van RTV Drenthe aandacht besteed aan een ontuchtzaak, die diezelfde dag diende voor de rechtbank Utrecht. Klagers zijn slachtoffers in die zaak. In de berichtgeving zijn de voornamen van klagers vermeld, alsmede de naam van het koor waarin zij zongen en de plaats waar het koor vandaan komt.

[...]

Beoordeling van de klacht.

De Raad stelt voorop dat hij niet de rechtmatigheid van een journalistieke gedraging beoordeelt. Een dergelijke toetsing is voorbehouden aan de rechter. Het is dan ook niet aan de Raad om te beoordelen of sprake is van schending van de Wet bescherming persoonsgegevens. De Raad onthoudt zich op dit punt derhalve van een oordeel.

Verder is de kern van de klacht dat de privacy van klagers onevenredig is aangetast en dat verweerders niet zorgvuldig hebben gereageerd op het verzoek tot aanpassing c.q. verwijdering van de berichtgeving op hun website.

Voorop moet worden gesteld dat een nieuwsbericht zoveel mogelijk de gegevens dient te bevatten, die het [voor] het publiek mogelijk maken zich een waarheidsgetrouw beeld van het desbetreffende nieuwsfeit te vormen. Daar staat tegenover dat de journalist de privacy van personen niet verder zal aantasten dan in het kader van zijn berichtgeving redelijkerwijs noodzakelijk is. Een inbreuk op de privacy overschrijdt de grenzen van zorgvuldige journalistiek wanneer deze niet in redelijke verhouding staat tot het maatschappelijk belang van de publicatie. Een journalist zal derhalve steeds een afweging dienen te maken tussen het belang dat met de publicatie is gediend en de belangen die door de publicatie worden geschaad, en moeten vermijden dat node-loos schade wordt toegebracht.

Voorts dienen in publicaties over (strafzaken betreffende) ernstige misdrijven details van het misdrijf te worden weggelaten indien voorzienbaar is dat zij extra leed toevoegen aan het slachtoffer of diens naaste familieleden en de details niet noodzakelijk zijn om de aard en de ernst van het misdrijf, dan wel de gevolgen ervan, weer te geven. (zie punten 2.4.1. en 2.4.7. van de Leidraad van de Raad)

In dit geval hebben klagers als gevolg van het in de berichtgeving aangeduide zedenmisdrijf bijzonder zwaar leed ondergaan. Klagers hebben voorts voldoende aannemelijk gemaakt dat zij door de combinatie van gegevens die in de berichtgeving zijn vermeld – hun voornamen, de naam van het koor en de plaats waar dat koor vandaan komt – in de berichtgeving min of meer algemeen herkenbaar zijn.

Niet is gebleken dat met de vermelding van al deze gegevens gezamenlijk een maatschappelijk belang is gediend, dat bovendien zwaarder weegt dan de individuele belangen van klagers. Verweerders hadden meer terughoudend kunnen berichten zonder dat afbreuk was gedaan aan de aard en inhoud van de berichtgeving. Niet is gebleken dat door het weglaten van bepaalde gegevens, zoals bijvoorbeeld de voornamen van klagers, een onaanvaardbare onduidelijkheid voor de luisteraars zou zijn ontstaan.

Dat het een openbare rechtszitting betrof en verweerders de slachtoffers 'een gezicht' hebben willen geven, zoals verweerders hebben gesteld, kan aan het voor-

gaande niet afdoen. Door de wijze van publiceren hebben verweerders onvoldoende rekening gehouden met de kwetsbaarheid van klagers en ten onrechte het risico genomen dat klagers onevenredig nadeel van de berichtgeving hadden kunnen ondervinden en dat aan de families van klagers onnodig extra leed zou worden toegevoegd.

Naar het oordeel van de Raad is met de berichtgeving de privacy van klagers dan ook onevenredig aangetast. Daaruit volgt tevens dat verweerders het geluidsfragment in het op hun website gepubliceerde nieuwsitem dan ook terstond op eigen initiatief hadden behoren te anonimiseren en hebben zulks ten onrechte nagelaten.

Door aldus te handelen en na te laten hebben verweerders de grenzen overschreden van hetgeen, gelet op de eisen van journalistieke verantwoordelijkheid, maatschappelijk toelaatbaar is.

Ten aanzien van de gearchiveerde uitzending in de rubriek 'Uitzending gemist' overweegt de Raad voorts het volgende. De Raad onderkent het grote belang van een betrouwbare en integere archivering. Het publieke belang van zo volledig mogelijke, betrouwbare archieven waarvan de inhoud niet kan worden gewijzigd, weegt in beginsel zwaarder dan het belang dat personen kunnen hebben bij het verwijderen of anonimiseren van gearchiveerde artikelen met een voor hen onwelgevallige inhoud. Slechts in bijzondere gevallen kan dit maatschappelijk belangrijke principe wijken voor een privébelang. (zie punt 2.2.8. van de Leidraad en vgl. RvdJ 2007/67)

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen ten aanzien van de schending van de privacy van klagers, is de Raad van oordeel dat verweerders zich in het onderhavige geval niet in redelijkheid hadden kunnen beroepen op het publieke belang ten behoeve waarvan het in stand laten van de op 'Uitzending gemist' gearchiveerde uitzending geboden was. Het belang van klagers weegt in dit geval zwaarder dan het belang van verweerders. Daarbij neemt de Raad in aanmerking dat het hier gaat om een bijzonder geval, waarin klagers slachtoffers zijn van het zedenmisdrijf waarover is bericht.

Verweerders hadden de gearchiveerde berichtgeving kunnen anonimiseren – bij-

voorbeeld door de namen van klagers daaruit te verwijderen – zonder de betrouwbaarheid van de gearchiveerde berichtgeving aan te tasten. Verweerders hebben dit ten onrechte nagelaten en hebben derhalve ook op dit punt jegens klagers journalistiek onzorgvuldig gehandeld. Dat zij inmiddels ervoor hebben gekozen alsnog de gehele uitzending te verwijderen uit de rubriek ‘Uitzending gemist’, kan daaraan niet afdoen.

Beslissing

De Raad onthoudt zich van een oordeel voor zover de klacht zich richt op een schending van de Wet bescherming persoonsgegevens. Voor het overige is de klacht gegrond.

De Raad verzoekt verweerders bij voorkeur aan deze beslissing aandacht te besteden in een uitzending van ‘Drenthe Actueel’ en anders deze beslissing integraal of in samenvatting op hun website dan wel in een ander daartoe geëigend medium te publiceren.

[...]

55.

Nationale ombudsman Rapport 2010/070

Aangifte blijft vijf maanden liggen door geschil over verantwoordelijkheid tussen korps en KLPD. Schending vereiste van goede samenwerking. Minister vergoedt de schade (vgl. het algemene rapport: “Omgaan met schadeclaims” rapport 2009/135).

De Nationale ombudsman:

[Verzoeker werd op de snelweg aangereken door een vrachtwagen. Deze reed door. Verzoeker deed 's avonds aangifte bij de politie in zijn woonplaats. Deze stuurde de aangifte door naar het KLPD, omdat dit korps, volgens een convenant, verantwoordelijk zou zijn voor de afhandeling van aanrijdingen op de snelweg. Bij het KLPD wisten ze niet wat ze met de zaak aan moesten en stuurden deze weer terug naar de politie Gelderland-Zuid. Deze stuurde de aangifte weer naar het KLPD. Daar heeft de zaak toen een aantal maanden stilgelegen. Pas na vijf maanden is er inhoudelijk iets met de aangifte gedaan.]

[...]

I. Ten aanzien van het behandelen van de aangifte

[...]

Hoe luidt het oordeel?

De Nationale ombudsman is van oordeel dat beide korpsen bij de afhandeling van deze aangifte steken hebben laten vallen. Het is duidelijk dat er pas enkele maanden nadat de aangifte was opgenomen overleg heeft plaatsgevonden tussen de politie Gelderland-Zuid en het KLPD. Door het zonder toelichting heen en weer zenden van de aangifte, is bij beide korpsen onduidelijk gebleven wat er met de zaak moest gebeuren en wie wat zou doen. Dit heeft met zich meegebracht dat de aangifte niet het vervolg heeft gekregen dat een burger mag verwachten, namelijk het doen van opsporingsonderzoek. Doordat er veel tijd verloren is gegaan, was het aantreffen van mogelijke sporen op de vrachtwagen in een later stadium uitgesloten. Dit heeft mogelijk gevolgen gehad voor de schadeafhandeling van de aanrijding voor verzoeker. De Nationale ombudsman is dan ook van mening dat de beide korpsen de eerste maanden na de aangifte te weinig oog voor de belangen van verzoeker hebben gehad.

Daarnaast constateert de Nationale ombudsman een verschillende uitleg van de taak van het KLPD bij het afhandelen van aanrijdingen op de rijkssnelwegen. De korpsbeheerder neemt het standpunt in dat alle aanrijdingen op de snelweg door het KLPD worden afgehandeld. De minister stelt dat dit slechts gebeurt bij zaken die de verkeersveiligheid en -doorstroming betreffen dan ook nog eens als de capaciteit dit toelaat. In alle andere gevallen zal het regionale korps de zaak op zich moeten nemen. De Nationale ombudsman is ervan overtuigd dat tijdig contact tussen de korpsen dit verschil in opvatting boven tafel had kunnen krijgen. Wat weer tot gevolg had gehad dat de aangifte snel door de juiste partij was opgepakt. Welk korps uiteindelijk verantwoordelijk is voor het afhandelen van welk soort aanrijdingen op de snelweg, is niet aan de Nationale ombudsman om te bepalen. Daar zal de Raad van Korpschefs zich over moeten uitlaten. De Nationale ombudsman doet daarom de aanbeveling aan deze Raad om hierover een duidelijk standpunt in te nemen.

Het geheel overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat hier is gehan-

deld in strijd met het vereiste van goede samenwerking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het vergoeden van de schade

Hoe kijkt verzoeker ertegen aan? Verzoeker stelt dat de gang van zaken bij het afhandelen van zijn aangifte nadelige gevolgen voor hem heeft gehad. De chauffeur is nooit gehoord en zelf heeft hij deze man niet te pakken kunnen krijgen. Hij werd verwezen naar de verzekeringsmaatschappij. Verzoeker vindt de reden van de afwijzing van de schade door de politie Gelderland-Zuid vergezocht en op zijn minst discutabel (zie voor de reactie onder Wat is er gebeurd?). In zijn ogen maakte de korpsbeheerder zich wel heel makkelijk van de claim af.

Wat heeft de Nationale ombudsman de korpsbeheerder en minister in overweging gegeven bij het voorleggen van deze klacht? De Nationale ombudsman heeft op 24 juni 2009 een rapport uitgebracht over behoorlijk omgaan met schadeclaims (rapport 2009/135). In dit rapport geeft de Nationale ombudsman de overheid een vijftiental belangrijke spelregels die hierbij in de dagelijkse praktijk kunnen worden gehanteerd. Een van deze spelregels betreft de coulante opstelling van de overheidsinstantie bij het beoordelen van een verzoek om schadevergoeding. Dit kan onder andere met zich meebrengen dat indien vaststaat dat een overheidsinstantie een fout heeft gemaakt, en de burger problemen heeft om de omvang van de schade met hard bewijs te staven, de overheidsinstantie zich coulant opstelt. De Nationale ombudsman legde aan de korpsbeheerder en de minister de vraag voor of zij, met het oog op deze nieuwe handreiking, aanleiding zagen om het verzoek om schadevergoeding (alsnog) geheel of gedeeltelijk te honoreren?

Wat is de visie van de korpsbeheerder? De korpsbeheerder bleef bij zijn standpunt dat er geen reden was om geheel onverplicht en zuiver uit coulance over te gaan tot het vergoeden van schadevergoeding. Hij gaf aan bekend te zijn met het rapport van de Nationale ombudsman over het behoorlijk omgaan met schadeclaims. Hoewel hij zich kon vinden in de vier aangereikte uitgangspunten van een conflict-oplossende, coulante, terughoudende processuele en proactieve opstelling, waren

er in zijn ogen in deze zaak geen aanknopingspunten die zouden behoren te leiden tot enige vergoeding van de gestelde schade door de politie Gelderland-Zuid. Om deze opvatting te staven verwees hij naar de brief van 16 mei 2008 waarin inhoudelijk op de vordering was gereageerd. Hierin was het in de ogen van de politie ontbreken van causaal verband tussen het niet onmiddellijk contact opnemen met het transportbedrijf en de ontstane schade toegelicht. De korpsbeheerder voegde hier nu aan toe dat ook indien de politie Nijmegen had bewerkstelligd dat de schade snel(ler) na de aanrijding bekeken was, dit niets had veranderd aan het verdere verloop van de kwestie na de aangifte en niets had veranderd aan de schadeposten die verzoeker vordert. Hij achtte deze schending van de behoorlijkheidsnorm te gering om tot vergoeding van de schade over te gaan.

Wat is de visie van de minister? De minister was bereid de schade die verzoeker had geleden te vergoeden. Zij was van mening dat het KLPD, voor wat betreft het politieoptreden, de zaak niet correct heeft behandeld. Het gebrek aan daadkracht bij het oppakken van deze aangifte heeft nadelige gevolgen gehad voor verzoeker. Daarom besloot zij over te gaan tot het betalen van de geclaimde €350 [*eigen risico en terughouding no claim – red.*]. Zij liet het aan de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid over of hij alsnog een deel van de schade voor zijn rekening wilde nemen.

Wat was de reactie van verzoeker hierop? Verzoeker liet weten dat hij zich nog steeds niet kon vinden in de reactie van de korpsbeheerder. Maar, hij moest concluderen dat door tussenkomst van de Nationale ombudsman zijn klacht tot tevredenheid, voor wat de vergoeding van de schade betreft, was opgelost. Wat hem betreft kon de zaak als afgedaan worden beschouwd.

Wat is de visie van de Nationale ombudsman?

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennis genomen van de beslissing van de minister om de schade die verzoeker heeft geleden te vergoeden. Verzoeker heeft aangegeven dat de zaak wat hem betreft als afgedaan kan worden beschouwd. De Nationale ombudsman ziet in dit licht geen aanleiding om een

oordeel te geven over de klacht. Hij onthoudt zich dan ook van een oordeel.

[...]

Aanbeveling

De Nationale ombudsman doet de Raad van Korpschefs i.o. de aanbeveling om een eenduidige uitleg te geven over het convenant, zodat de taakverdeling bij het afhandelen van aanrijdingen op de rijks-snelwegen niet tot discussies kan leiden.

[...]

56.

Nationale ombudsman Rapport 2010/081

Eventuele conclusies in een registratieset moeten zijn gebaseerd op vaststaande feiten of op bijzondere wetenschap van degene die de registratieset opstelt. Wanneer onvoldoende vaststaat wie schuldig is aan een verkeersongeval, dient de registratieset uitsluitend de lezing van elk van de partijen weer te geven.

De Nationale ombudsman:

[...]

Verbod van vooringenomenheid

8. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat bestuursorganen zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Dit houdt in dat eventuele conclusies in een registratieset moeten zijn gebaseerd op vaststaande feiten of op bijzondere wetenschap van degene die de registratieset opstelt. Wanneer onvoldoende vaststaat wie schuldig is aan een verkeersongeval, dient de registratieset uitsluitend de lezing van elk van de partijen weer te geven.

Schending verbod van vooringenomenheid

9. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft de betrokken politieambtenaar het verbod van vooringenomenheid geschonden. Hij acht daartoe het volgende van belang.

In dit geval waren de voertuigen direct na het verkeersongeval verplaatst. Toen de betrokken politieambtenaar arriveerde, kon hij dan ook uitsluitend aan de hand van de verklaringen van verzoeker en mevrouw A. alsmede aan de hand van de aangetroffen situatie een beschrijving ma-

ken. Er waren verder geen getuigen van het verkeersongeval.

Naar aanleiding van de verklaringen en de aangetroffen situatie ter plaatse concludeerde de betrokken politieambtenaar dat het verkeersongeval alleen kon hebben plaatsgevonden als de auto op het kruisingsvlak stond. De betrokken politieambtenaar was van mening dat verzoeker daar wel gestaan moest hebben. Daarom tekende hij verzoekers auto op het kruisingsvlak. Ook nam hij, anders dan verzoeker had verklaard, in de registratieset op dat verzoeker mevrouw A. niet voor liet gaan waardoor er tussen beiden een aanrijding met schade ontstond. Voorts nam hij op dat verzoeker na de aanrijding zijn auto een stukje achteruit had gereden.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat het voorgaande, gezien de afgelegde verklaringen en de door de betrokken politieambtenaar aangetroffen situatie, geenszins gebaseerd is op vaststaande feiten of op bijzondere wetenschap van de betrokken politieambtenaar. Door in de registratieset op te nemen dat verzoeker mevrouw A. niet voor liet gaan waardoor er tussen beiden een aanrijding met schade ontstond, suggereerde de betrokken politieambtenaar bovendien dat verzoeker geen voorrang verleende en dus in feite schuldig was aan het verkeersongeval. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft de betrokken politieambtenaar dan ook nagelaten zich actief op te stellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Omdat onvoldoende vaststond wie schuldig was aan het verkeersongeval, lag het op de weg van de betrokken politieambtenaar om in de registratieset uitsluitend de lezingen van verzoeker en mevrouw A., zoals hiervoor is aangegeven, weer te geven. Dat de betrokken politieambtenaar of de korpsbeheerder verzoekers verklaring niet aannemelijk acht, doet daar niet aan af.

De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk.

Aanbeveling

10. Het voorgaande geeft de Nationale ombudsman aanleiding voor het doen van een aanbeveling.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Utrecht is

gegrond wegens schending van het verbod van vooringenomenheid.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de korpsbeheerder in overweging om de betrokken registratieset aan te passen, in die zin dat:

- slechts de lezing van verzoeker en die van mevrouw A. worden vermeld;
- de conclusies worden verwijderd, die onvoldoende door vaststaande feiten worden onderbouwd, zoals de conclusie dat verzoeker mevrouw A. niet voor liet gaan en dat verzoeker na de aanrijding zijn auto een stukje achteruit had gereden;
- de situatieschets conform de afgelegde verklaringen wordt aangepast.

57.

Nationale ombudsman Rapport 2010/087

Uit oogpunt van beleefdheid en goede omgangsvormen van overheidsinstanties (i.c. de griffie van de rechtbank) mag worden verwacht dat bij de ondertekening van brieven, behalve de handtekening en de hoedanigheid waarin wordt getekend, tevens de naam wordt vermeld.

De Nationale ombudsman:

[...]

I. Bevindingen

Verzoekers klacht

4. Verzoeker klaagde erover dat de griffier van de sector bestuursrecht van de rechtbank Amsterdam brieven niet met zijn of haar naam ondertekende. Hij had er bezwaar tegen dat de griffier van de rechtbank anoniem bleef. Naar zijn opvatting diende de rechtbank meer transparant te zijn.

Standpunt van de rechtbank Amsterdam

5. De rechtbank Amsterdam verklaarde verzoekers klacht niet gegrond en achtte daartoe het volgende van belang. Aan de hand van het doorkiesnummer en het onderdeel was intern te achterhalen van welke afdeling de brief afkomstig was en aan de hand van de handtekening van welke persoon. Binnen de sector bestuursrecht van de rechtbank Amsterdam werd een procedure niet door één medewerker, maar door meerdere medewerkers behandeld. Dit was afhankelijk van de administratieve fase waarin de procedure zich bevond. Een procedure was dus niet aan

één behandelend medewerker te koppelen. Om die reden werden in brieven geen namen van medewerkers vermeld, aldus de rechtbank Amsterdam.

II. Beoordeling

Vereiste van correcte bejegening

6. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat overheidsinstanties burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit betekent dat uit oogpunt van beleefdheid en goede omgangsvormen van overheidsinstanties mag worden verwacht dat bij de ondertekening van brieven, behalve de handtekening en de hoedanigheid waarin wordt getekend, tevens de naam wordt vermeld.

Schending vereiste

7. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft de griffier van de rechtbank Amsterdam het vereiste van correcte bejegening geschonden door brieven niet met zijn of haar naam te ondertekenen. Daarbij acht de Nationale ombudsman van belang dat het ondertekenen van een brief zonder daarbij een naam te vermelden, niet bijdraagt aan het terugdringen van het beeld van een anonieme en onpersoonlijke overheid. Dat een procedure bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Amsterdam niet aan één behandelend medewerker is te koppelen en dat achteraf nog te achterhalen is van welke medewerker de brief afkomstig is, doet daar niet aan af.

De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk.

Aanbeveling aan alle gerechten

8. De Nationale ombudsman geeft de gerechten, voor zover het voorgaande van toepassing is, in overweging om bij de ondertekening van brieven van de griffier, behalve de handtekening en de hoedanigheid waarin wordt getekend, tevens de naam te vermelden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de griffier van de sector bestuursrecht van de rechtbank te Amsterdam is gegrond, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de Raad voor de rechtspraak in overweging om te bevorderen dat de gerechten bij de ondertekening van brieven van de griffier, be-

halve de handtekening en de hoedanigheid waarin wordt getekend, tevens de naam vermelden.

[...]